

Ana Č. Vogrinčič

Nataša Konc Lorenzutti: *Društvo starejših bratov.*
Ilustrirala Tanja Komadina.
Dob pri Domžalah: MIŠ, 2013.

Najnovejša mladinska proza Nataše Konc Lorenzutti govori o bratih in o tem, kako se (ne) prenašajo. Glavni, prvoosebni pripovedovalec je Nace, ki je prijazen in navihani fante: hodi v šolo, je “skoraj zatreskan v Hano”, ima najboljše prijatelje in najljubše učitelje in seveda tudi seznam vsega, kar mu gre na živce.

Recimo redoljublje, ker on namreč “reda na mara” in je zato kvečjemu “redomrznež”.

Predvsem pa je Nace starejši brat. In kot tak včasih tudi malce frustriran. Zato se nekega dne, potem ko v nizu zgodbic izvemo, kaj vse ga v zvezi s tem muči, vpraša: “A je kje kakšno društvo, recimo ... za zaščito starejših bratov?” In ker ga očitno ni, takšno bratovščino skupaj s sotrpinomoma Primožem in Maticem ustanovi sam. Tako, ta pravo, s predsednikom, tajnikom in blagajnikom vred, in tudi s slovesno pristopno izjavo.

Prva naloga je: ignoriranje mlajših bratov oziroma sester. Ko to kar traja in traja, začne malega Tineta spravljati v obup. Tako zelo, da nekega dne izgine. In zdaj skrbi tudi očeta in (nosečo) mamo. Vse skupaj se še bolj zaplete, ko začne mamo špikati v trebuhu ... Sledi akcija: Tineta najdejo v gmajni z zlomljeno roko, mamo odpeljejo v porodnišnico, Nace pa se doma kesa in zaobljublja, dokler se s prihodom sestrice domov vse skupaj ne konča z veselimi vriskanjem. Kar pa seveda ne pomeni, da se nista brata nikoli več kregala. “Ojej! To bi bila pa res limonada!” pravi Nace in prizna: “Kregava se približno enkrat na dan, včasih tudi dvakrat ali trikrat, odvisno od tega, koliko imava volje.” Ampak “nikoli več pa brata ne ignoriram” – kar pa je tudi nekaj.

Zbirka epizod, ki se bolj ali manj vse vrtijo okrog bratskih spopadov, izriše portret družine skozi pestro paleto razpoloženj – od navihane igrivosti, do zamere, tesnobe, skrbi, strahu, žalosti, pa jeze, radosti, ljubezni in sreče.

Pisanje Nataše Konc Lorenzutti nikakor ni stereotipno banalno niti kičasto sladkobno. Je jezikovno spretno, slogovno prepričljivo in vsebinsko pristržno. Stavki, ki jih izrekajo mulci, zvenijo verjetno, tako da jih res zaslišiš, pri čemer pa avtorica vseskozi nemoteče ohranja tako slovnično kot slovarsko spodobnost. Nadvse očitno je, da piše večkratna mama, ki takšne zgode in prigode dnevno živi, zato so te prepoznavno pristne in zabavno življenjske. Dodana vrednost je Nacetov prvoosebni pogled, ki nam pomaga vstopiti v glave otrok in ki – ob tem, da zabava – včasih tudi gane. Spoznamo še Hano Peršolja, ki je “najlepša punca na svetu”; učitelja Viljema, “ki je faca”; pa Marjetko Slejko, ki je “debela in butasta” in je Nace ne mara; teto Minco in strica Poldeta, ki ju tudi ne mara preveč; in seveda zaveznike v društvu: prijatelja Primoža Kravanjo in Matica Pahorja, ki je sicer “ljubljenec učiteljev”, a vendarle tudi starejši brat.

Zagotovo se lahko v Nejčevih mislih najdejo tudi mladi bralci sami (“*Moji živci* je naslov nanizanke, ki je moja mama noben dan v tednu, ne na petek ne na svetek, ne pozabi predvajati”), mame in očetje pa se tu in tam zlahka prepoznamo v Nacetovih starših (ki bi recimo “radi tabletko uboglin”).

Posebna pohvala gre ilustratorki. Ljubko zafrkljivi vizualni podnapisi Tanje Komadina izvrstno ujamejo vzdušje zgodb. Vsako poglavje krasita vsaj dve detajlirani, malce stripovski črno-beli ilustraciji – ena miniatura pri naslovu in druga ob koncu, včasih še kakšna vmes.

Sploh je knjiga tudi oblikovalsko nadvse ličen izdelek, a je trdi vezavi navkljub vendarle nekoliko draga. 25 evrov, *pardon*, 24,95! Upamo, da bo vendarle našla pot do bralcev, saj gre za nadvse simpatično branje za vso družino – z brati ali brez njih.

Naklonjen celostni vtis malce zmoti samo dvojce: da avtorica na začetku omeni Nejčevo starejšo sestro (na 9. strani beremo “Marjetka se namreč družijo z mojo starejšo sestro”), potem pa o njej ni več ne duha ne sluha in bralec ostane prepričan, da ima Nace samo Tineta. In to, da knjiga nima kazala.

Nacetova pripoved se zaključi s prihodom novega družinskega člana, kar seveda pomeni, da zdaj Tine sam postane starejši brat (in se lahko včlani v društvo), s čimer se začenja novo poglavje družinskega življenja, to pa je tudi lepa priložnost za nadaljevanje...

Nataša Konc Lorenzutti je sicer zelo raznotera avtorica in zadnje čase pozornost vzbuja njen prvenec za odrasle, mi pa si želimo, da bi še naprej pisala tudi za mlade.